

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Римське право»

Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Освітньо-професійна програма	«Право»
Факультет	Юридичний
Кафедра	Цивільно-правових дисциплін
Семестр	II
Кількість кредитів	4
Мова викладання	українська

Викладач	к.ю.н., доц. Дума Володимир Васильович
Контактна інформація	megu-duma@ukr.net

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ДИСЦИПЛІНУ

Анотація	<p>«Римське право» є дисципліною обов'язкової складової навчального плану, циклу дисциплін, які формують професійні компетентності. Студенти отримують теоретичні знання щодо суті і складових маркетингової діяльності підприємств, а також практичні навички з її здійснення.</p> <p>Зважаючи на історичне значення римського права у правових системах країн континентальної Європи, до числа яких належить і Україна, вивчення навчальної дисципліни «Римське право» слід вважати важливою та невід'ємною частиною правової освіти студентів і, відповідно, одним з інструментів позитивної трансформації вітчизняного громадянського суспільства. Римське приватне право вважається значним і величним досягненням світової культури, яке піднесло правову культуру на верхівку людського духу і моральності.</p>
Мета та цілі	Формування у студентів юридичного мислення на основі вивчення правових категорій та інститутів, системи права Стародавнього Риму, які внаслідок рецепції римського права стали основою сучасного права.
Результати навчання	У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати: <ul style="list-style-type: none">- юридичну термінологію, поняття і зміст основних інститутів римського права;- поняття, предмет та систему римського права;- джерела римського права;- основні принципи римського права;- рецепцію римського права як в країнах Західної Європи, так і в Україні;- системи врядування та елементи публічного правопорядку;- карне право та карну юстицію Стародавнього Риму;- функції римського судового процесу;- систему позовів у Римському праві;- речові права;

	<ul style="list-style-type: none"> - основні види зобов'язання; - загальні положення про договори; - правові засади сімейного і спадкового права; - особливості правового положення суб'єктів публічного та приватного права. <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - користуватися джерелами римського права; - орієнтуватися в системі римського законодавства; - аналізувати зміст тогочасних правових документів; - користуватися правовою термінологією; - застосовувати одержані знання при вивченні циклу юридичних дисциплін; - самостійно поповнювати і поглиблювати свої знання, визначати, обґрунтовувати і відстоювати свою правову позицію, захищати права, свободи і законні інтереси громадян, юридичних осіб, інтереси суспільства і держави.
<p>Соціально-психологічні аспекти професійної компетентності (Soft skills)</p>	<p>Під час вивчення дисципліни студент отримує можливість формувати та розвивати soft skills - соціально-психологічні аспекти професійної компетентності: навички комунікації, лідерство, здатність брати на себе відповідальність і працювати в критичних умовах, вміння вирішувати конфліктні ситуації, працювати в команді, управляти своїм часом, розуміти важливість дедлайнів, здатність логічно і системно мислити, креативність та інше</p>
<p>Пререквізити</p>	<p>Навчальна дисципліна «Римське право» може вивчатись паралельно з такими дисциплінами: «Теорія держави і права». «Історія держави і права зарубіжних країн»</p>

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Тема	План, короткі тези	Завдання
<p>1. Поняття, структура та історичне значення римського приватного права</p>	<p>Поняття та предмет римського приватного права. Структура римського права та його основні системи. Етапи розвитку Римської держави і права. Рецепція римського права.</p>	<p>Тести, питання</p>
<p>2. Джерела римського приватного права</p>	<p>Поняття та види джерел римського приватного права. Форми діяльності юристів у Стародавньому Римі. Кодифікація римського права.</p>	<p>Тести, кейси</p>
<p>3. Особи у римському приватному праві</p>	<p>Поняття особи. Правоздатність та дієздатність осіб. Правове становище римських громадян. Правове становище латинів, перегринів, вільновідпущеників та колонів. Правове становище рабів. Юридична особа в римському приватному праві.</p>	<p>Кейси, тести</p>
<p>4. Сімейний статус фізичної особи</p>	<p>Римська сім'я. Агнатське та когнатське споріднення. Шлюб. Правовідносини подружжя. Правовідносини батьків і дітей.</p>	<p>Кейси, практичні завдання</p>
<p>5. Захист цивільних прав.</p>	<p>Форми захисту прав. Види римського цивільного процесу</p>	<p>практичні завдання</p>

Позови	Поняття і види позовів. Позовна давність. Спеціальні засоби преторського захисту.	
6. Речі та речові права: загальні положення	Поняття та класифікація речей у римському праві. Співвідношення понять товар і річ. Поняття майна. Поняття, загальна характеристика та види речових прав.	Кейси, практичні завдання
7. Володіння	Загальне вчення про володіння у Стародавньому Римі. Виникнення і припинення володіння (посідання). Види володіння. Захист володіння.	Кейси, тести
8. Право власності	Поняття права власності. Види права власності. Спільна власність. Способи набуття права власності. Обмеження права власності. Припинення права власності. Захист права власності.	практичні завдання
9. Права на чужі речі	Поняття та види прав на чужі речі. Сервітут (право обмеженого користування чужим майном). Емфітевзис (право користування чужою земельною ділянкою сільськогосподарського призначення). Суперфіцій (право користування чужою земельною ділянкою для забудови в межах населеного пункту). Заставне право.	практичні завдання
10. Загальні положення про зобов'язання	Поняття та загальна характеристика зобов'язання. Види зобов'язань. Сторони у зобов'язанні. Підстави виникнення зобов'язання. Зміст зобов'язання. Виконання зобов'язання. Припинення зобов'язання.	Тести/ практичні завдання
11. Договори: загальні положення	Поняття і види договорів у Стародавньому Римі. Зміст договору. Умови дійсності договорів. Укладення договорів.	практичні завдання
12. Окремі види договірних зобов'язань	Вербальні контракти. Літеральні контракти. Консенсуальні контракти. Реальні контракти. Безіменні контракти.	практичні завдання
13. Позадоговірні зобов'язання	Квзіконтракти. Становлення поняття та загальна характеристика зобов'язань із деліктів. Класифікація зобов'язань із деліктів. Квзіделікти.	
14. Спадкове право	Поняття і види порядків спадкування. Спадкування за заповітом. Спадкування за законом. Прийняття спадщини. Легати та фідейкоміси. Захист спадкових прав	

ЛІТЕРАТУРА ТА НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

1. Агафонов С.А. Римське право : навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисципліни / Київський національний економічний ун-т. - К. : КНЕУ, 2005. - 144 с.
2. Кирпичов О.А., Соловійова В.В. Римське приватне право : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. - Донецьк : Юго-Восток, 2007. - 320 с.
3. Орач Є.М., Тищик Б.И. Римське приватне право. Академічний курс : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. - К. : Ін Юре, 2012. - 390 с.
4. Основи римського приватного права: Підручник / В.І. Борисова, Л.М. Баранова, М.В. Домашенко та ін.; За заг. ред. В.І. Борисової та Л.М. Баранової. - Х.: Право, 2008. - 224 с.
5. Підпригора О.А., Харитонов Є.О. Римське право : підруч. - 2-ге вид. - К. : Юрінком Інтер, 2009. - 528 с.
6. Підпригора О.А. Римське приватне право. Академічний курс : підруч. для студ. юрид. спец. вищ. навч. закладів. - 3 вид., перероб. та доп. - К. : Видавничий Дім "Ін Юре", 2001. - 440 с.
7. Римське приватне право : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / [І.О. Ізарова, Т.М. Вахонєва, Н.В. Павловська] ; за заг. ред. канд. юрид. наук І.О. Ізарової. - Чернігів : [Черніг. держ. ін-т права, соц. технологій та праці], 2010. - 300 с.
8. Макарчук В.С. Римське приватне право : навч. посіб. для студ. вузів. - К. : Атіка, 2007. - 256 с.
9. Трофанчук Г.І. Римське приватне право : навч. посіб. для студ. вузів. - К. : Атіка, 2006. - 248 с.
10. Сліпченко С.О., Шишка Р.Б. Римське приватне право в таблицях / Національний ун-т внутрішніх справ. - Х.: Нац. ун-т внутр. справ, 2001. - 252 с.

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Загальна політика	Здобувач освіти зобов'язаний відвідувати всі заняття згідно розкладу, не спізнюватися. Дотримуватися етики поведінки. Працювати з навчальною літературою, з літературою на електронних носіях і в Інтернеті. При пропуску лекційних занять проводиться усна співбесіда за темою. Відпрацьовувати практичні заняття. Виконати індивідуальне завдання.
Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.
Політика щодо академічної доброчесності	Під час виконання завдань вимагається дотримання правил академічної доброчесності. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

ОЦІНЮВАННЯ

Нарахування балів

Види оцінювання	Бали
Змістовий модуль 1 (теми 1-7)	28
Змістовий модуль 2 (теми 8-14)	32
Підсумковий контроль (теми 1-14)– екзамен	40

Розподіл балів для оцінювання успішності студентів

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	

64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни